

Рэлігійны турызм у Воранаўскім раёне

У Воранаўскім раёне налічваецца 13 касцёлаў, 3 царквы, 4 капліцы. 8 касцёлаў адносяцца да гісторыка-культурных каштоўнасцей.

Касцёл Святога Яна Хрысціцеля, 1900-1906 гады,

аграгарадок Беняконі

Пабудаваны ў 1900-1906гг. На паўночнай ускраіне вёскі, на месцы фундаванага Янам Чаплінскім драўлянага барочнага касцёла, што існаваў з 1634г. Двухвежавая трохнефавая базіліка з трансептам і паўцыркульнай апсідай. Бакавыя нефы больш нізкія і на галоўным фасадзе вылучаны магутнымі трох’яруснымі вежамі-званіцамі, а па баках алтара — прамавугольнымі сакрысціямі. Паўцыркулярная апсіда абкружана больш нізкай прыбудовай, што надае ёй арыгінальнае ступеньчатае вырашэнне. Цэнтральны неф і трансепт накрыты ўзаемна перпендыкулярнымі двухсхільнымі дахамі з трохвугольнымі франтонамі на тарцах, бакавыя нефы — аднасхільнымі. Прамавугольныя вокны дэкарыраваны паўцыркульнымі імпадамі. Верхні ярус апсіды асветлены вялікімі люкарнамі. Сцены аздоблены плоскімі і руставанымі пілястрамі, філёнгавымі нішамі, сандрыкамі, завершаны развітымі багата прафіляванымі антаблементамі. Інтэр’ер двухсветлавы. Цэнтральны неф перакрыты цыліндрычным скляпеннем з распалубкамі, бакавыя — крыжовымі. Дэкаратыўнае афармленне інтэр’ера прыпісваецца мастаку К. Квяткоўскаму і выканана ў стылі неаракако — картушы, ракайлі, ляпніна, роспіс. Касцёл — помнік эклектычнай архітэктуры з рысамі неабарока і неакласіцызму.

Касцёл Адшукання Святога Крыжа, 1789 год,

аграгарадок Жырмуны

Размешчаны ў цэнтры аг. Жырмуны. Драўляны храм пабудаваны па фундацыі Караліны Радзівіл у 1789 г. на месцы папярэдняга храма 1624 г., пабудаванага ўладальнікам мястэчка Янам Завішам, але спаленага ў час войнаў сярэдзіны

XVII ст. Храм узведзены паводле праекта бацькі вядомага архітэктара-класіцыста К. Падчашынскага — Яна Падчашынскага, вучня знакамітага прафесара архітэктуры Віленскага ўніверсітэта Лаўрына Гуцэвіча, які ў Радзівілаў займаў пасаду архітэктара і кіраваў будаўнічымі справамі.

Да асноўнага падоўжанага зруба, які пераходзіў у пяцігранную апсідку, прырублены бакавыя крылы трансепта, што надае храму крыжовую планіровачную форму. Двухсхільны гонтавы дах выходзіць на галоўны фасад трохвугольным франтонам, які разам з 2 мураванымі калонамі глыбокай лоджыі стварае своеасаблівы порцік. Культавую прыналежнасць будынка сцвярджае васьмігранны барабан над порцікам з крыжам над пакатым шатровым пакрыццём. Імкненне ўвасобіць у дрэве формы мураванай архітэктуры праявілася ў нязвычайнай для драўлянага дойлідства арачнай форме вокнаў, імітацыі пілястраў у іх прасценках, франтонаў, прафіляваных карнізаў з сухарыкамі, вылучэнні шалёўкай фрызавай часткі фасадаў. Тая ж стылёвая арыентацыя адчуваецца і ў інтэр'еры храма, прастора якога падзелена калонамі дарычнага ордэра на 3 нефы. У цэнтральны з іх аркадамі адкрываюцца галерэі бакавых нефаў і хоры над уваходам. Асноўны пластыка-дэкаратыўны акцэнт малітоўнай залы — галоўны алтар выкананы ў выглядзе каланады з антаблементам таго ж дарычнага ордэра і магутным антаблементам над ёй. Мастацкую каштоўнасць уяўляюць абразы XVIII ст. “Маці Божая Лерэтанская” і “Святая Кацярына”.

Касцёл — помнік архітэктуры класіцызму. Някепска захаваўся ў сваім першапачатковым выглядзе. Перад касцёлам пастаўлена драўляная каркасная двух’ярусная званіца ў народна-этнаграфічнай трактоўцы.

Касцёл Прасвятога Ісуса, 1916 год,

аграгарадок Канвельшкі

Пабудаваны з дрэва ў 1916 г. на месцы папярэдняга касцёла 1808 г. Узведзены ў гонар каталіцкага свята богашанавання Сэрца Ісуса, зацверджанага ў 1765 г. папам Кліментам XIII як сімвал уратавання. Складаецца з аднолькавых па вышыні чатырохсценнага зруба і выцягнутай пяціграннай апсіды з бакавымі сакрысцыямі. Над фасадамі ўзвышаецца стромкая двух’ярусная чацверыковая вежа-званіца са шпілем, якую фланкіруюць падобныя, але меншыя сігнатуркі, паміж імі трохвугольны фронтон. Тры ўваходы аформлены арачнымі парталамі з вокнамі-ружамі над імі, што надае гатычныя асацыяцыі ва ўспрыняцці храма. Астатнія праёмы з паўцыркулярнымі імпастамі. Інтэр’ер падзелены шасцю слупамі на тры нефы, бакавыя з якіх аперазаны абходнымі галерэямі пад плоскай столлю.

Касцёл – помнік архітэктуры неаготыкі.

Касцёл Святога Георгія, 1910 год,

вёска Асава

Пабудаваны ў 1910 годзе з цэглы. Трохнефавая аднавежавая базіліка вырашана прамавугольным у плане аб’ёмам з пяціграннай апсідай. Кампазіцыя плоскаснага галоўнага фасада пабудавана на рытмічным нарастанні стральчатых аконных праёмаў і ступеньчатых контрфорсаў да васьміграннай шатровай вежы. Уваход аформлены магутным перспектыўным гатычным парталам. У касцёле ёсць абразы XVIII ст. “Маці Божая Чанстахоўская” і “Маці Божая Шкаплерная”, абраз 2-й палавіны XIX ст. “Святы Іосіф з дзіцем”.

Касцёл – помнік архітэктуры неаготыкі.

Касцёл Успення Прасвятой Дзевы Марыі,

1902-1909 гады, вёска Нача

Пабудаваны з цэглы. Адносіцца да тыпу трохнефавых двухвежавых базілік з пяціграннай апсідай і бакавымі сакрысцыямі. Усе сродкі архітэктурнай выразнасці прыцягнуты дзеля стварэння пагатычнаму вертыкальнай, узнёслай, дынамічнай кампазіцыі.

Асноўную ролю ў гэтым адыгрываюць зграбныя шмат’ярусныя вежы галоўнага фасада, верхні васьмігранны ярус якіх мае вертыкальна выцягнутыя прапорцыі і завершаны вытанчанымі шпілямі. Высунутыя наперад, яны вылучаюць цэнтральную, завершаную двухгранным высокім шчытом плоскасць фасада, вось якой вылучана арачным уваходным парталам і акном - ружай над ім. Вертыкальнасць архітэктурнай кампазіцыі забяспечваецца агульным узняццем гмаха касцёла на нязвыкла высокі цокаль, рытм высокіх і вузкіх арачных вокнаў і контрфорсаў- пілонаў у прасценках, шматлікімі арачнымі нішамі, двухграннымі шчытамі, аркатурнымі фрызамі. Графічнасць архітэктурнаму экстэр’еру забяспечваюць кантраснае спалучэнне атынкаваных і пабеленых ліштваў акон і чырвонай высокажаснай цаглянай муроўкі, “штрыхавыя” карнізы і фрызы, вокны-біфорыумы.

Касцёл – помнік архітэктуры неаготыкі і мадэрну. Каля касцёла пахаваны вядомы вучоны ў галіне прыродазнаўства, доктар багаслоўя С. Б. Юндзіл і гісторык, археолаг, этнограф, краязнаўца, ваенны інжынер Т. Нарбут.

Касцёл Дабравешчання Найсвяцейшай Дзевы Марыі, 1809 год, аграгарадок Тракелі

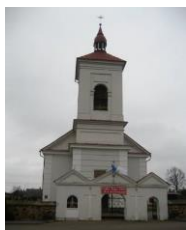
Існуючы храм пабудаваны ў 1809 г. на месцы папярэдняга, узведзенага ў 1740 г., які належаў езуітам. У 1928г. – адрамантаваны. Будынак касцёла складаецца з аднолькавых па вышыні прамавугольных зрубаў прытвора, малітоўнай залы і апсіды з бакавымі нізкімі сакрысцыямі, якія скампанаваны ў выцягнуты па падоўжнай восі манументальны аб’ём, накрыты агульным вальмавым дахам. Шатровы дах прытвора завершаны цыбулепадобным купалам на гранёным барабане. Вертыкальна ашаляваныя фасады расчлянёны лучковымі вокнамі і брусамі-сцяжкамі ў прасценках, над прытворам — паўкруглая люкарна. Малітоўная зала перакрыта плоскай столлю, апсіда — цыліндрычным скляпеннем. Над уваходам на чатырох калонах пастаўлены хоры, на якіх устаноўлены вырашаны ў стылі сціплага ракако арган. Драўляны алтар

выкананы ў стылі неабарока. У інтэр’еры абраз XIX ст. “Святы Ян Непамук”. Побач з касцёлам (на поўнач ад яго) пастаўлена драўляная двух’ярусная каркасная званіца, накрытая пакатым шатром. Ніжні ярус зашыты цёсам, верхні скразны.

Касцёл — помнік архітэктуры народнага драўлянага дойлідства з выкарыстаннем элементаў стыляў барока і класіцызму.

Касцёл Прасвятой Троіцы,

1803-1812 гады, аграгарадок Забалаць

Размешчаны ў паўднёва-заходняй частцы аг. Забалаць на акружаным бутавай агароджай з трохарачнай брамай узгорку. Першы драўляны касцёл пабудаваны ў 1622г., існуючы мураваны — у 1803-12гг. Касцёл вырашаны прамавугольным аб’ёмам пад двухсхільным дахам (у пачатку XX ст. дахоўка заменена бляхай).

Да галоўнага фасада далучана трох’ярусная чатырохгранная званіца з партатыўнай васьмікалоннай шатровай ратондай у завяршэнні, надбудаванай на пачатку XX ст. У той жа час арачныя бакавыя вокны заменены на гатычна-спічасныя, што ўнесла элемент эклектызму ў архітэктурна-стылёвую трактоўку помніка. Нетрадыцыйна размешчаны 2 сакрысціі, аб’яднаныя ў адзінай прыбудове да тыльнай алтарнай сцяны храма. Архітэктурны дэкор сканцэнтраваны на званіцы: ярусы падзелены карнізамі, ніжні ярус і вуглы руставаны, верхні апрацаваны філёнгамі і прарэзаны арачнымі праёмамі. Плоскасныя фасады дэкарыраваны гарызантальным рустам, прамавугольнымі панэлямі і плакеткамі, апрацаваны карнізам спрошчанага профілю. Зала храма перакрыта плоскай столлю, сакрысціі — крыжовымі скляпеннямі, сцены расчлянёны пілястрамі і апрацаваны антаблеентам спрошчанай прафіліроўкай. На алтарнай сцяне і бакавых кулісах-прасценках, што вылучаюць памяшканне апсіды, сродкамі юлізорнага жывапіснага роспісу нанесены 3 архітэктанічныя алтары: цэнтральны чатырохкалонны з выявамі святых Пятра і Паўла і двухкалонны бакавыя. На левай кулісе апсіды навешаны паўкруглы амбон. У час рамонту 1939г. размаляваны неаракайльнай арнаментыкай сцены і столь. Над уваходам на 4 драўляных калонах узнята галерэя хораў. Мастацкую каштоўнасць уяўляюць абразы пачатку XVIII ст. “Маці Божая Рымская”, “Навучэнне Марыі” і “Святы Георгій”, “Маці Божая смуткая”.

Касцёл Прасвятой Тройцы, 1809 год,

вёска Германішкі

Пабудаваны з бутавлага каменю. Акружаны скверам і бутавай агароджай з трохпалётнай брамай. Выцягнутая пяцігранная апсіда, аб'яднаная з асноўным аб'ёмам храма агульным дахам, мае бакавыя нізкія сакрысціі. На паліхромных сценах графічна вылучаюцца атынкаваныя і пабеленыя элементы архітэктурнага дэкору – прафіляваныя ліштвы стральчатых вокнаў, карнізы і вуглавая лапаткі. На хорах устаноўлены арган. Да прамавугольнага ў плане асноўнага аб'ёму з фронту далучана трох'ярусная (васьмярык на 2 чацверыках) шатровая званіца (надбудавана ў 1920-х гг.).

Касцёл – помнік архітэктурны неаготыкі.